

नेकपा (एकीकृत समाजवादी) को केन्द्रीय कमिटीको सातौं बैठक

२०८०।१।११-१३,

बालकुमारी, ललितपुर ।

पारित प्रस्तावहरु

१. नेकपा (एकीकृत समाजवादी) को यो बैठक सम्माननीय प्रधानमन्त्रीले देशवासीका नाममा गरेको सम्बोधनप्रति गम्भीर समीक्षा गर्दै एक वर्षभित्र सरकारले केही राम्रा प्रयासहरु गरेको देखिएको भएता पनि जनताको दैनिक जीवनका समस्याहरुलाई स्पर्श गर्ने, सुशासनको प्रत्याभूति दिने दिशामा अझ धेरै कामहरु हुन बाँकी रहेको देखिएकाले हाम्रो पार्टी परिणाममुखी कार्य गर्नका लागि भूमिका निर्वाह गर्न अग्रसर हुन सरकारलाई आह्वान गर्दछ र प्रधानमन्त्रीले अब उप्रान्त नयाँ गतिका साथ लोकतन्त्रको सुदृढीकरण गर्दै जनमुखी दिशामा सरकार संचालन गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्नु भएकोमा स्वागत गर्दछ ।

२. नेपाल दूर संचार प्राधिकरणको स्वीकृति बिना एनसेलको सेयर न्युन मूल्यांकन गरी बिक्री गर्ने र अरबौं रकम कर छली गर्ने संगठित प्रयत्न गरेको घटनाप्रति यो बैठकको गम्भीर रुपमा ध्यानाकर्षण भएको छ । यस बारेका सत्य तथ्य को खोजी गरी आर्थिक अपराध गर्न दुरुत्साहन गर्ने गराउने जोसकैलाई पनि पत्ता लगाई कानूनी कारवाही गर्न र एलसेलको स्वामित्व नेपाल सरकारमा ल्याउन आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाउन नेपाल सरकारको ध्यानाकर्षण गर्दछ।

३. नेपालको तीन खम्बे अर्थनीतिको एक महत्वपूर्ण खम्बाको रुपमा रहेको सहकारी क्षेत्र आज दिनानुदिन संकटग्रस्त बन्दै गएकोमा हाम्रो पार्टी गम्भीर चिन्ता व्यक्त गर्दछ । कतिपय सहकारी संस्थाले अधिकारको दुरुपयोग र बचतको अपचलन गरी जनताको ठूलो धनरासीमा आर्थिक तथा वित्तीय अपराध गरेको दुःखद् घटनाहरु सार्वजनिक भईरहेको छ । हाम्रो पार्टी सहकारी क्षेत्रमा आर्थिक अनुसाशन कायम गर्न र जनताको सम्पत्ती डुब्न नदिन नेपाल सरकारले सशक्त अनुगमन र नियमन गर्न तथा आवश्यक कानूनहरुको निर्माण गरी दोषीलाई कारवाही गर्दै पीडितहरुलाई न्याय दिन जोडदार माग गर्दछ ।

यसै सन्दर्भमा हालसालै पोखरा, चितवन तथा देशका विभिन्न भागमा संचालित सहकारीहरुले बचतकर्ताहरुको अरबौं रकमको दुरुपयोग गरेकोप्रति यो बैठकको गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको छ । यी र यस्तै प्रकारका सहकारी क्षेत्रमा गरिएका गैरकानूनी कार्यगर्ने संस्था तथा व्यक्तिहरुलाई निस्पक्ष छानबिन गरी शिघ्रातिशिघ्र कानूनी कारवाही गर्न सरकारसँग माग गर्दछ ।

४. विप्रेषण तथा पर्यटनको क्षेत्रमा आएको वृद्धिसँगै मुलुकको अर्थतन्त्रका सूचकहरुमा थोरै सुधारको संकेत देखिएको भएता पनि ब्यापारमा आएको गिरावटले बैकिङ कर्जा न्युन भई तरलतामा भएको वृद्धि पूँजी बजारमा देखिएको अस्थिरता मुद्रास्फितिले उपभोक्ता र लगानीकर्ताहरु विश्वासनीय हुन नसकेको अवस्थालाई ध्यान दिई सरकारको वित्त नीतिमा अझै सुधारको आवश्यकता रहेको देखिएको हुँदा यो

बैठक उपभोक्ता र लगानीकर्ताहरूलाई उत्साही बनाउने तथा उत्पादन बृद्धि गर्ने गरी सरकारी वित्त नीतिमा परिमार्जन गरी अर्थतन्त्र चलायमान बनाउने दिशामा जान सरकारलाई आह्वान गर्दछ ।

५. कृषकहरूले सरकारबाट पाउनु पर्ने दुधको भुक्तानी पाउन नसकेकोले कृषक तथा व्यावसायीहरूलाई निरास बनाएको देखिन्छ, जसले आन्तरिक अर्थतन्त्रमा स्थिरता ल्याएको छ । सो रकम तत्काल भुक्तानी दिने व्यवस्था गर्न यो बैठक जोडदार माग गर्दछ । साथै नेपालको कृषि क्षेत्रको सुधार गरी आत्मनिर्भर अर्थतन्त्रको निर्माण गर्न देशको आर्थिक बृद्धि गरी रोजगारी सिर्जना गर्न तथा व्यावसायिक कृषि अर्थतन्त्रको पूर्वाधार तयार गर्नका लागि नेपाल सरकारले जनताले उत्पादन गरेका उपजहरूको सरकारले तोकेको न्यूनतम समर्थन मूल्यमा खरिद गर्ने, भण्डारण गर्ने, प्रशोधन, ब्राण्डिङ तथा बजारीकरण गर्ने व्यवस्था मिलाउन जोडदार माग गर्दछ । वर्तमान अवस्थामा बैकिङ कर्जाको अनुपात हेर्दा कृषि कर्जाको अंश अत्यन्त न्यून देखिन्छ । कृषि क्षेत्रमा दिने कर्जालाई व्यापक र सहज बनाउँदै कृषि क्षेत्रको आधुनिकीकरण र व्यावसायिकीकरण गरी उत्पादन बृद्धि तथा बजारकिरणलाई उच्च प्राथमिकता दिन यो बैठक नेपाल सरकारसँग माग गर्दछ ।

६. कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको भण्डै एक चौथाई योगदान गर्ने विप्रेषणको उत्पादन तथा व्यावसायिक क्षेत्रमा लगानी गर्न बैदेसिक रोजगारबाट फर्किएकाहरूको दक्षता र क्षमताको समुचित प्रयोग गर्ने गरी उपयुक्त कार्यक्रम ल्याउन यो बैठक नेपाल सरकारसँग माग गर्दछ ।

७. हाम्रो पार्टीले जनसरोकारका महत्वपूर्ण एजेण्डाहरूसहित गत २०८० को असोज १४ गते देखि २८ गतेसम्म नेपालको तराई भागका २३ जिल्लाहरूमा संचालन गरेको समाजवादी जागरण अभियानमा सो क्षेत्रका जनताले व्यापक सहभागिता जनाएको, दश हजारभन्दा बढी संख्यामा हाम्रो पार्टी प्रवेश गरेको र पार्टीको हौसला अभिवृद्धि गरेकोप्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछ । यसै गरी अभियानको समाचार प्रकाशन गर्ने सचारकर्मीहरू तथा संचार गृह, सुरक्षा तथा अन्य व्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने सरकारी निकाय, अभियानलाई सफल बनाउन अहोरात्र खट्ने पार्टी र जनसंगठनका विभिन्न तहका कमिटीहरू, यसमा सहभागी नेता तथा कार्यकर्ताहरू, अभियानको समयमा आफ्ना व्यावसायिक तथा जनजीवनका अनेकौं समस्यासमेत दर्शाउँदै सहयोग तथा सहकार्यको हात बढाउन आउनुहुने व्यापारिक तथा सामाजिक संघ संस्थाहरू तथा व्यक्ति-व्यक्तित्वहरूप्रति हाम्रो पार्टी हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछ ।

८. २०८० को कार्तिक महिनामा जाजरकोट, रुकुमपश्चिम, सल्यानलगायत कर्णाली र सुदुर पश्चिमप्रदेशका विभिन्न भूभागमा शक्तिशाली भुकम्पगर्इ धनजनको ठूलो क्षति हुन गएको भएकोप्रति यो बैठक गम्भीर दुःख व्यक्त गर्दछ । यस प्राकृतिक विपत्तिमा परी जीवन गुमाउनुहुनेहरूप्रति हाम्रो पार्टी भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछ । घाईतेहरूको शीघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दछ । सरकाले तदारुकताका साथ उद्दार तथा राहतका लागि प्रयास गरेको भएता पनि ती कार्यहरू अपर्याप्त रहेको र पीडित जनताको जीवन कष्टकर बनिरहेको, बाल, बृद्ध, सुत्केरी, दीर्घ रोगीहरूको स्वास्थ्य अवस्था भन् जटिल बन्दै गएको, दिनानुदिन बढिरहेको चिसोले सम्पूर्ण जनजीवन नै कष्टपूर्ण बनेको परिस्थितिमा सरकारको तर्फबाट न्यानो तथा सुरक्षित आवास व्यवस्थापन गर्न तदारुकताको अभाव देखिएकोप्रति यो बैठक चिन्ता व्यक्त गर्दछ र तत्काल विशेष कार्यक्रम ल्याई पीडितहरूको आवास, स्वास्थ्य, तथा भौतिक आवश्यकताहरूको यथाशिघ्र परिपूर्ति गर्न नेपाल सरकारसँग यो बैठक माग गर्दछ ।

यसैगरी यो बैठक हाम्रो पार्टी पंक्ति युवा संघ नेपाल, अनेरास्ववियू, अनेमसंघ, रिटर्नी नेपाललगायतका जनसंगठनहरूले भुक्तमप पीडितहरूको घरघरमै गई उद्धार तथा राहतकार्यमा स्वयमसेवक भई मानवीय सेवा गरेकोमा हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछ। यसै गरी मानवीय सहयोगको लागि भूमिका निर्वाह गर्ने सबै संघ संस्था, राजनीतिक दल, मित्र राष्ट्रहरू, तदारुकताका साथ काम गर्ने नेपाली सुरक्षा निकाय, स्वास्थ्यकर्मीहरू र नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरूपति धन्यवाद ज्ञापन गर्दछ।

९.हाम्रो पार्टीले विभिन्न समयमा देशका आर्थिक तथा राष्ट्रिय महत्वका विविध विषय र समस्याहरू समाधान गर्नका लागि पार्टीको दृष्टिकोण सहितका मागपत्रहरू प्रधानमन्त्री समक्ष प्रस्तुत गरेकामा ती मागहरूको सम्बोधन गरी देशको आर्थिक अवस्थालाई सहजतातिर लैजान कुनै प्रयास नगरेकोप्रति यो बैठकको गम्भीर रूपले ध्यानमकर्षण भएको छ। यो बैठक देशका समस्याहरू समाधान गर्नका लागि हाम्रो पार्टीले सम्माननीय प्रधानमन्त्रीलाई पेश गरेका मागपत्रहरूको कार्यान्वयन गर्ने दिशामा गम्भीर बन्नका लागि नेपाल सरकारसंग जोडदार माग गर्दछ।

१०.चिनिया कम्युनिष्ट पार्टीको निमन्त्रणामा मिति २०८० को कार्तिक महिनामा नेकपा (एकीकृत समाजवादी) को अध्यक्ष तथा पूर्व प्रधानमन्त्री कमरेड माधवकुमार नेपालको नेतृत्वमा १५ सदस्यीय प्रतिनिधि मण्डल चिन भ्रमणमा गई दुई कम्युनिष्ट पार्टीबीचको सम्बन्धलाई थप सुदृढ बनाएको र भ्रमणको क्रममा भएका बहुआयामिक छलफलले दुई कम्युनिष्ट पार्टीको आपसी सम्बन्धलाई नयाँ उचाईमा लगेको यो बैठक विश्वास व्यक्त गर्दछ। हाम्रो पार्टीलाई महत्वका साथ निमन्त्रणा गरेकामा चिनिया कम्युनिष्ट पार्टीलाई यो बैठक हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछ।

११.नेपाल र भारतबीचमा लामो समयदेखि विभिन्न सरकारहरूले जलस्रोत तथा उर्जा विकासका लागि अनेकौं सम्झौता तथा समझदारीहरू गरेका छन्। हालसालै मात्र नेपालका प्रधानमन्त्रीले भारत भ्रमणको समयमा भारतले नेपालको दशौं हजार मेघावाट विद्युत खरिद गर्ने गरी समझदारी गरेको विषय सार्वजनिक भएको छ। नेपालको प्राकृतिक स्रोतको उपयोग गर्ने विषयमा भएका आजसम्मको सम्झौता तथा समझदारीहरू के कति छन् र कस्ता कस्ता सर्तहरूमा गरिएका छन् ? सोको एकमुष्ट रूपमा नेपाली जनतालाई सुसूचित गर्नेगरी सत्यतथ्यको विवरण नेपाली जनतासमक्ष जारी गर्न यो बैठक नेपाल सरकारसंग माग गर्दछ।

१२. मुलुकको लिम्पियाधुरा, कालापानी, लिपुलेकलगायतका क्षेत्रहरूमा भएको अतिक्रमणको विरोध गर्दै अतिक्रमित भूमि फिर्ता गर्न नेपाली जनताले दवाव बढाईरहेकोमा हाम्रो पार्टी यसमा ऐक्यबद्धता प्रकट गर्दछ। साथै सो क्षेत्र फिर्ता गराउन नेपाल सरकारले प्रभावकारी कदमहरू चाल्न जोडदार माग गर्दछ। यसै गरी अन्तर्राष्ट्रिय सीमाका धेरै ठाउँमा विवाद रहेको, दशगजा तथा नेपाली भूमिसमेत मिचिएको, सीमा स्तम्भहरूसमेत चलाईएको र एक सार्वभौम देशको भौगोलिक सीमासमेत यकिन गर्न नसकिएको अवस्थाप्रति यो बैठक गम्भीर चिन्ता व्यक्त गर्दै नेपाल सरकारलाई नेपालको भूमि र सीमा रक्षा तथा व्यवस्थापन गर्न दृढतापूर्वक कदम चाल्न आह्वान गर्दछ।

१३. ईजरायलमा अध्ययन गर्न गएका नेपालका विपिन जोशी आज हमासको लडाकू जमातको कब्जामा रहेको समाचार सार्वजनिक भईरहेको छ। यो बैठक उहाँलाई सकुसल मुक्तगर्न प्यालस्टाईनी

अधिकारीहरु समक्ष अपिल गर्दछ। साथै निजलाई सकुसल नेपाल फिर्ता ल्याउन पहल गर्न नेपाल सरकार र अन्तर्राष्ट्रिय समुदायलाई अनुरोध गर्दछ।

१४. ईजराईलको प्यालेस्टाईनी भूमि गाजा क्षेत्रमा गरेको नृशंस आक्रमणप्रति यो बैठक निन्दा गर्दछ। उक्त आक्रमणबाट २०औं हजार प्यालेस्टाईनी जनताको मृत्यु भएको छ। पचासौं हजार जनता घाईते भएका छन्। लाखौंलाख जनताहरु घरबारबिहिन भएका छन्, आठ हजार भन्दा बढी बालबालिकाहरु मारिईसकेका छन्, दशौं हजार नागरिकहरु बेपत्ता भएकाछन्। उक्त क्षेत्रमा औषधोपचार, खाद्य समाग्री, पिउने पानीलगायतको अत्यावश्यक सामग्रीहरुको आपूर्तिमा गम्भीर समस्याहरु उत्पन्न भई मानवीय संकट उत्पन्न भएको छ। यो बैठक प्यालेस्टाईनी जनताको भूमि र सार्वभौमिकताको रक्षाको लागि संयुक्त राष्ट्रसंघद्वारा पारित प्रस्तावहरुप्रति समर्थन जनाउँदै उक्त क्षेत्रमा यथा शिघ्र युद्धविराम गर्न आह्वान गर्दछ। त्यहाँ भईरहेको मानवीय संकट समाधान गर्न र मध्यपूर्व क्षेत्रमा दिगो शान्ति स्थापना गर्नका लागि आवश्यक पहल गर्न अनुरोध गर्दछ।

१५. संघीयताको कार्यान्वयन गर्न प्रदेशलाई अधिकार सम्पन्न गर्ने विषयमा समस्या देखा परी प्रदेशका मुख्य मन्त्रीले संघीय सरकारसमक्ष राखेका मागहरुलाई संविधानको भावनाअनुसार आपसी सम्वादको माध्यमबाट समाधान गर्न यो बैठक माग गर्दछ। यसै गरी नेपालको संविधानमा व्यवस्था भएको संघ र प्रदेश र स्थानीय तहका साझा अधिकारहरु हालसम्म पनि प्रयोग हुन सकिरहेको छैन। यसको लागि सरकारले तत्काल यस सम्बन्धि ऐनहरु ल्याउनको लागि यो बैठक माग गर्दछ।

१६. अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा दूधको मूल्यमा आएको गिरावटले नेपाली दुग्धपदार्थ उत्पादन गर्ने किसानहरु आज निकै ठूलो व्यावसायिक संकटको सामना गरिरहेकाप्रति यो बैठक चिन्ता व्यक्त गर्दछ। खुला सीमानाका लाभ उठाई उद्योगीहरुले भारतीय बजारबाट सस्तो मूल्यमा दुग्ध खरिद गर्ने र नेपाली उत्पादन खेर जाने अवस्था सिर्जना भएको छ। यो समस्याको समाधान गर्न र देशमा देखा परेको आर्थिक मन्दीले उपभोगमा आएको कमीलाई मध्यनजर गर्दै मूल्य समायोजन गरी उपभोगमा आकर्षण बढाउने नीति लिन र नेपालको सीमा कडाईका साथ नियमन गरी अनियमित रुपमा दुग्ध आयात गर्ने कुरामा नियन्त्रण गर्न नेपाल सरकार समक्ष माग गर्दछ।

१७. मोरङ जिल्लाको पथरी सनिश्चरे नगर पालिका-१०मा रहेको जिरीखिम्तिको दलित बस्तिलाई छुवाछुतको कारण सामाजिक बहिष्कार गर्ने गरेको कुरा सार्वजनिक भएको छ। धनुषा जिल्ला, सबैला ४ की सुनैनाकुमारी महारालाई सामुहिक बलत्कारको प्रयास भए छ। यसै गरी रौतहट जिल्लाको वृन्दावन नगरपालिकाका राजेश पासमानमाथि जातीय छुवाछुत कै कारणले कुटपिट गरिएको छ। केही महिना अघि सिरहा जिल्लाको भगवानपुर गाउँपालिकाका अध्यक्षले आफ्नी आमाको शुद्धी भोजमा दलित र गैर दलितका लागि अलग अलग साईनबोर्ड लगाएर सार्वजनिक रुपमा दलित समुदायमाथि भेदभाव गरेका थिए। यी र यस्तै प्रकारका असभ्य र अमानवीय र गैरकानूनी कार्यले नेपाली समाजलाई लज्जित बनाएको र दलित माथि भेदभाव गरिएकोप्रति निन्दा गर्दै यस प्रकारका कार्य रोक्नका प्रभावकारी कदम चाल्न नेपाल सरकारसँग माग गर्दछ।

१८.संघीय, लोकतान्त्रिक गणतन्त्रमाथि आज विभिन्न कोणबाट हमला भईरहेको अवस्थाप्रति सचेत रहँदै यो बैठक सबै खाले पुनरुत्थानवादी विचार र कृत्याकलापको राजनीतिक तथा वैचारिक रूपमा प्रतिवाद गर्नु आवश्यक रहेको निष्कर्ष निकाल्दै यसका लागि सबै अग्रगमनकारी राजनीतिक शक्तिहरुबीच घनिभूत सम्वाद र सहकार्यको आवश्यकता रहेको ठहर गर्दछ ।

१९.देशमा निर्वाध रूपमा बढिरहेको मूल्यबृद्धि र महंगीले जनताको दैनिक जीवन धेरै नै कष्टकर बनेको र नियन्त्रणका लागि सरकार प्रभावकारी नदेखिएको तर्फ बैठकको गम्भीर रूपले ध्यानाकर्षण भएको छ । यो बैठक नेपाल सरकारलाई तत्काल महंगी, कालाबजारी र मूल्य बृद्धि नियन्त्रण गर्न विशेष कार्ययोजनाका साथ प्रस्तुत हुन माग गर्दछ ।

२०.नेपालकमा बनाईने कुनै पनि जल परियोजनाहरुबाट नेपालमा मात्र होईन तल्लो तटीय राज्य भारतमा पनि त्यसका फाईदाहरु सिर्जना हुन्छन् । तर, अहिले संसदमा प्रस्तुत विद्युत विधेयकले यस्ता फाईदाहरुको बारेमा नेपालको हितलाई तीलाञ्जली दिने शंभावनाहरु देखिएको छ । राष्ट्रिय हितलाई सर्वोपरि राखेर मात्र ऐन बनाउन हाम्रो पार्टी नेपाल सरकारसँग जोडदार माग गर्दछ ।

धन्यवाद।

२०८०।१।१३